

Ny udenlandsk Literatur.

Claes Westmann: Nationalekonomiens Grunddrag populært framställda. Stockholm 1885. (Fahlerantz & Co.) 366 P.

Dersom man turde haabe, at danske Læsere, som ønske at gjøre Bekjendtskab med Nationaløkonomiens Hovedsætninger, vilde give sig i Lag med en svensk Fremstilling af disse, vilde vi meget anbefale dem den foreliggende Bog, som efter vort Skjøn virkelig fortjener Betegnelsen: en populær Fremstilling. Forfatteren synes at have haft et klart Begreb om de Skjær, der skulle undgaas ved en saadan, og er derfor ogsaa lykkelig og vel kommen forbi dem. Den vanskelige Opgave, at begrænse sig til de simple og mere fastslaaede Hovedsætninger og udskyde de mere komplicerede, i sig selv mere interessante, men ogsaa omstridte Æmner, uden dog at gjøre Fremstillingen triviell og fremkalde det Indtryk hos Læseren, at disse almindelige Sandheder kunde han til Nød sige sig selv, har Forf. i det Hele løst paa en tilfredsstillende Maade. Hvad der særlig bidrager hertil, er det stærkt concrete Præg, han har forstaaet at give sin Fremstilling; overalt ere »Produktionens« almindelige, abstrakte Hovedsætninger gjorte anskuelige ved træffende Exempler fra det daglige Liv, og paa »Omsættningens« Omraade er der særlig dvælet ved de økonomiske Fænomener og Institutioner, som Forretningsmænd ikke kunne undgaa at komme i Berøring med, og de positive svenske Forhold ere paa samme Tid forklarede, som de ere

Ny udenlandsk Literatur.

Claes Westmann: Nationalekonomiens Grunddrag populært framställda. Stockholm 1885. (Fahlerantz & Co.) 366 P.

Dersom man turde haabe, at danske Læsere, som ønske at gjøre Bekjendtskab med Nationaløkonomiens Hovedsætninger, vilde give sig i Lag med en svensk Fremstilling af disse, vilde vi meget anbefale dem den foreliggende Bog, som efter vort Skjøn virkelig fortjener Betegnelsen: en populær Fremstilling. Forfatteren synes at have haft et klart Begreb om de Skjær, der skulle undgaas ved en saadan, og er derfor ogsaa lykkelig og vel kommen forbi dem. Den vanskelige Opgave, at begrænse sig til de simple og mere fastslaaede Hovedsætninger og udskyde de mere komplicerede, i sig selv mere interessante, men ogsaa omstridte Æmner, uden dog at gjøre Fremstillingen triviell og fremkalde det Indtryk hos Læseren, at disse almindelige Sandheder kunde han til Nød sige sig selv, har Forf. i det Hele løst paa en tilfredsstillende Maade. Hvad der særlig bidrager hertil, er det stærkt concrete Præg, han har forstaaet at give sin Fremstilling; overalt ere »Produktionens« almindelige, abstrakte Hovedsætninger gjorte anskuelige ved træffende Exempler fra det daglige Liv, og paa »Omsættningens« Omraade er der særlig dvælet ved de økonomiske Fænomener og Institutioner, som Forretningsmænd ikke kunne undgaa at komme i Berøring med, og de positive svenske Forhold ere paa samme Tid forklarede, som de ere

brugte til Forklaring af de almindelige Theorier. Paa saadanne praktiske Forretningsmænd, som savne en almindelig økonomisk Uddannelse og dog i deres Virksomhed ikke kunne undvære en vis økonomisk Indsigt, synes Bogen særlig at være beregnet; saaledes er Afsnittet om Bankerne forholdsvis udførlig behandlet. Det kan med det Samme bemærkes, at Forf. holder paa de monopoliserede Seddelbanker, hvad der for saa vidt er af Interesse, som man i de Lande, der have saadanne, ofte er tilbøjelig til at betragte netop den svenske Ordning med dens Flertal af seddeludstedende Banker som mere ideal.

At man i en saadan lille populær Haandbog ikke tør søge nye Ideer eller originale Udviklinger, er en Selvfølge; hvad der fordres, er et sundt Omdømme overfor det, som alt er givet i den økonomiske Literatur; og deraf synes Forf., der viser sig fortrolig med denne Literatur, ogsaa at være i Besiddelse. Paa et enkelt Punkt ialtfald har han ikke modstaaet Fristelsen til at fremsætte et selvstændigt Forslag til nærmere Overvejelse, nemlig i Materien om en international Møntenhed. Forf. tilraader her at nærme sig til dette Ideal ved foreløbig at angive Guldmønternes virkelige Gulddindhold paa selve Mønterne. Herved vilde man ikke blot bidrage til at holde Møntens Beskaffenhed som en vis Vægt af Guld for Øje, men tillige umiddelbart lede til en uvilkaarlig Sammenligning imellem de forskellige Landes Mønter, der paa denne Maade ligefrem vilde angive det Talforhold, hvori de staa til hinanden. Ved Siden af disse skulde der da udmøntes Guldmønter af 5 og 10 Grams Indhold, der kunde benyttes i den internationale Omsætning og efter Forf.s Mening vilde have saa meget større Udsigt til at trænge igjennem, som der herved ikke vilde være Tale om at gøre et enkelt Lands Mønt til Verdensmønt fremfor andre Landes. Tanken forekommer os ganske rigtig og næppe upraktisk; i Virkeligheden gaar den jo kun ud paa at tilvejebringe smaa Guldbarrer af en bestemt Vægt til Udjævning af de internationale Omsætninger. Derimod tro vi, at det andet Formaal, som Forf. mener, at

man herigjennem vilde kunne naa, nemlig at bane Vej for en Benyttelse af lignende Sølvmonter af 5 og 10 Grams Indhold, der skulde circulere jævnsides med Guldmonterne i den internationale Omsætning, dog ikke efter et bestemt Værdiforhold, men til Dagens vexlende Kursforhold, næppe vil blive realiseret. De Erfaringer, man fra tidligere Tid har om det Upraktiske i at have Guldmonter, der ikke stod i et bestemt Værdiforhold til den da herskende Sølvmontenhed, taler herimod. Naar man som Forf. er Monometallist, maa man vistnok opgive Tanken om at benytte Sølvet paa anden Maade end som Skillemønt og som almindelig Basis for en Seddeludstedelse, der dog ikke giver Anvisning paa selve Sølvet som den Valuta, hvorpaa Sedlen er udstedt, men hvis Indløsning med Guld kun i al Almindelighed sikkert ved en tilstedeværende Sølvbeholdning, der tør forudsættes fuldt tilstrækkelig til at hidskaffe det til Indløsningen fornødne Guld.

W. S.

Julius Wolf: Die Branntweinsteuer, ihre Stellung im Steuersystem und in der Volkswirtschaft, ihre geschichtliche Entwicklung und gegenwärtige Gestalt in den einzelnen Ländern, und ihre Erhebungsformen. Tübingen 1884. (Laupp'sche Buchhandlung. 568 S.)

Paa en Tid, da Spørgsmaalet om en Reform af Brændevinsbeskatningen staar paa Dagsordenen og de politiske Forhold give mere end tilstrækkelig Tid til at sætte sig grundigt ind i Spørgsmaalet, kan denne Bog anbefales Alle, der interessere sig for Sagen, som en overmaade nyttig Vejleder, uden at dens ret betydelige Omfang behøver at skræmme fra et nærmere Bekjendtskab, da dens gode Ordning af det omfattende Materiale og den temmelig detaljerede Indholdsfortegnelse gjør det let for Enhver at finde sig tilrette i Bogen og finde, hvad han særlig maatte have Brug for. Bogens første Afsnit giver en kort og sammentrængt, men i det Hele meget klar Fremstilling af Brænde-